

DE TRE KONGSDØTRE I BERGET DET BLAA

„GOD DAG OG TAK FOR SIDST“

DER VAR ENGANG EN KONGE

Der var engang en konge og en dronning som ingen børn havde, og det tog de sig saa nær, at de næsten ikke havde en glad stund.

En dag stod kongen ude i svalen og saa ud over de store jorderne sine og alt han eide. Det var nok, og vel saa det; men han syntes ikke han kunde ha nogen glæde af det, naar han ikke vidste hvor det skulde blive af alt efter hans tid. Som han stod der og grundet, kom det en gammel fattigkjærring, som gik og bad om lidt i Guds navn. Hun hilste og neied sig, og spurte hvad der feilte kongen, siden han saa saa uglad ud.

„Det kan ikke du gjøre noget ved, kona mi!“ sa kongen; „det nytter ikke at fortælle dig det.“

„Det torde vel endda hænde,“ sa tiggerkjærringen; „det skal ofte lidet til, naar lykken vil. Kongen tænker paa at han ingen arving har til land og rige; men det trænger han ikke at sørge for,“ sa hun; — han skulde ha tre døtre med dronningen sin, men han maatte agte dem vel, saa at de ikke kom under bar himmel før de blev femten aar gamle; ellers kom der en snefloke og tog dem.

Da tiden kom, blev dronningen liggende og fik et vakkert pigebarn; aaret efter gik det likedan, og tredje aaret ogsaa. Kongen og dronningen var saa glad at der ikke var maade paa det; men saa glad kongen var, husked han endda paa at sætte vagt for stuedøren, saa prinsesserne ikke skulde slippe ud.

Da kongsdøtrene voksede til, blev de baade vakre og vene, og godt og vel havde de det i alle maader. Det eneste var at de ikke fik komme ud og lege sig, de som andre børn; men alt de tiggede og bad forældrene, og alt

DA TIDEN KOM, BLEV DRONNINGEN LIGGENDE
OG FIK ET VAKKERT PIGEBARN

de gnaalte paa vagten, saa nyttede det like lidet; ud maatte de ikke, før de var femten aar gamle allesammen.

Saa var det en dag, ikke længe før den yngste kongsdatteren skulde fylde sit femtende aar. Kongen og dronningen var ude at kjøre i godveiret, og prinsesserne stod i vinduet og saa ud. Solen skinte, og alt stod saa grønt og vakkert, at de syntes de maatte ud — det fik gaa som det kunde. Saa tiggede og overhængte de vagten alle tre, og bad at han skulde slippe dem ned i haven; „han kunde selv se, saa varmt og vakkert det var, — det kunde da aldrig komme vinterveir en slik dag.“ Ja, han syntes ikke det saa likt ud til det, vagtmanden heller; og naar de endelig skulde og maatte ud, saa fik de vel gaa, sa han; men det skulde bare være en ørliden stund, og han

vilde selv være med og passe paa dem. Da de kom ned i haven, sprang de baade høit og lavt og plukked fangget fuldt af blomster og grønt, det vakreste de saa. Tilsidst raadde de ikke med mere; men som de skulde til at gaa ind igjen, fik de øie paa en stor rose, som stod borte i den andre enden af haven. Den var mange ganger vakrere end alt det andre de

AARET EFTER GIK DET LIKEDAN

havde fundet, saa den maatte de endelig ha. Men med det samme de bukked sig og skulde ta rosen, kom der en diger tæt snefloke, og borte var de.

Der blev stor sorg over hele landet, og kongen lod lyse op paa alle kirkebakker, at den som kunde frelse prinsesserne, skulde faa halve riget og guld-kronen hans og hvem af dem han vilde til kone. Der var nok af dem som vilde vinde et halvt kongerige og en prinsesse paa kjøbet, kan en vide, saa der reiste ud baade fornemme og ringe til alle landsens kanter. Men der var ingen som kunde finde kongsdøtrene, eller saa meget som faa spurlag paa dem.

Da nu alle de store og høieste i landet havde været ude, var der en kaptein og en løjtnant som vilde i veien og prøve sig. Aa ja, kongen rusted dem ud baade med sølv og guld, og ønsked dem lykke paa reisen attpaa.

Saa var der en soldat som bodde sammen med mor sin i en liden stue bortenfor kongsgaarden. Han drømte en nat at han skulde ud og lede efter prinsesserne, han med. Om morgenen sansed han endnu det han havde drømt, og snakked om det for moren. „Det kan gjerne være noget fanteskab som er kommet for dig,“ sa kjærringen; „du maa drømme det samme tre nætter paa rad, ellers er det ikke sætende.“ Men det gik likeens de næste nætterne, begge ganger kom den samme drømmen igjen: han syntes han skulde ud.

Saa vasked han sig og drog paa sig munderingen sin, og gik op i kjøkkenet paa kongsgaarden; det var endda dagen efter at de to andre var draget afsted.

„Gaa du hjem igjen,“ sa kongen; „prinsesserne hænger nu vel for høit for dig,“ sa han. „Og saa har jeg git ud saa mange reisepenger, saa der er ikke fler igjen idag. Du faar heller komme igjen en anden dag.“

„Skal jeg gaa, vil jeg gaa idag,“ sa soldaten; „reisepenger er jeg ikke nødig om, jeg vil ikke ha andet end en dram paa flasken og mad i tasken,“ sa han; men en dygtig madsæk maatte det være, saa meget kjød og flesk som han kunde bære.

Ja, det skulde han faa, naar det ikke var andet han vilde.

Saa la han afsted, og han havde ikke gaat mange milene, før han tog igjen kapteinen og løytnanten.

„Hvor skal du hen?“ sa kapteinen, da han saa munderingen.

„Jeg skal ud og friste om jeg kunde finde kongsdøtrene,“ svarte soldaten.

„Vi skal saa, vi med,“ sa kapteinen; „og siden du har samme erendet, kan du faa lov at slaa følge med os; for finder ikke vi dem, saa finder vist ikke du dem, min gut!“ sa han.

Da de havde gaat sammen en stund, tog soldaten af fra storveien, ind paa en gangsti i skogen.

„Nei, hvor vil du hen?“ sa kapteinen; „det er bedst at følge alfarveien,“ sa han.

„Det lar sig tro det,“ sa soldaten; „men her falder min vei.“

Han holdt stien han, og da de andre saa det, snudde de og kom efter, de ogsaa. Det bar langt og længer end langt bortigjennem, over svære moer og opefter trange afdaler. Tilsidst lysned det, og da de kom helt ud af skogen, var der en lang, lang klop som de maatte over, og paa den kloppen stod en bjørn til vagt; den reiste sig paa to og kom imod dem, som den vilde æde dem.

„Hvad gjør vi nu?“ sa kapteinen.

„De sier at bjørnen skal være vild efter kjød,“ sa soldaten, og kasted til den en femfjerding.

Saa kom de forbi. Men ved den andre enden af kloppen stod en løve, og den brølte og kom imod dem med gabende kjæft, som den vilde sluge dem.

„Nu er det bedst vi snur næsen hjem igjen; her kommer vi aldrig levende forbi,“ sa kapteinen.

„Aa den er vel ikke saa farlig, den heller,“ sa soldaten; „jeg har hørt at løven skal være fus efter flesk, og i skreppen har jeg en halv gris,“ sa han. Saa kasted han en skinke til løven; den til at gnage og æde, og saa slap de fremom der ogsaa.

OG TREDJE AARET
OGSAA

SAA TIGGED OG OVERHÆNGTE
DE VAGTEN ALLE TRE

I kveldingen kom de frem til en stor, grom gaard. Det ene rummet var gildere end det andre, og det lyste og lavde, hvor de saa hen. Men det moned nu ikke stort i skrotten, ved jeg. Kapteinen og løjtnantengik og ringled med pengene sine og vilde gjerne kjøbt sig mad; men ikke saa de folk, og ikke fandt de madsmulen heller. Saa bød soldaten dem kjød og flesk af madsækken sin. Da var de ikke storagtige og lod sig ikke nøde længe, de tog for sig af det han havde, som de aldrig skulde smagt mad.

Dagen efter sa kapteinen, at de fik paa jagt og skaffe sig noget at leve af. Like ved gaarden var der en stor skog, og der var det fuldt af baade hare og fugl. Løjtnanten skulde bli hjemme og passe huset og koge resten af nistemaden. Imens skjød de to andre saa meget, at det var ikke mer end saa de orked at bære det hjem. Men da de kom til porten, var det saa skrøbeligt med løjtnanten, at han næsten ikke var god til at lukke op for dem.

„Hvad er det paa færde med dig?“ spurte kapteinen.

Jo, saa fortalte han, at straks de var gaat, kom der en ørliden kall med sidt skjæg — som gik paa krykker, og bad saa vakkert om en skilling; men vel han havde faat den, faldt den ned paa gulvet for ham, og alt han kared efter den, var han ikke kar til at faa tag i den, saa støl og skjælv var han. „Jeg syntes synd paa den gamle kroken,“ sa løjtnanten, „og saa bukked jeg mig og vilde ta op skillingen; men da var han hverken støl eller stiv længer, han gav sig til at bruge krykkerne sine paa mig, til jeg snart ikke kunde le'e en lem.“

„Du maatte skamme dig, du som er kongens kar, at du har latt en gammel krøbling rundhjule dig, og at du taler om det paa kjøbet,“ sa kapteinen. „Pøh! Imorgen skal jeg bli hjemme, saa skal der spørges andet.“

Ja, næste dagen gik løjtnanten og soldaten paa jagt, og kapteinen blev hjemme og skulde koge maden og stelle huset. Men gik det ikke værre med ham, saa gik det da ikke bedre. Da det led paa, kom gamlingen og bad om en skilling. Den slap han med det samme han fik den; borte var den, og

borte blev den. Saa bad han kapteinen hjelpe sig med at finde den frem igjen, og han sansed ikke bedre end at han luted sig ned for at lede efter den. Men han havde ikke bukket sig,

EN LIDEN STUE BORTENFOR KONGSGAARDEN

I KVELDINGEN KOM DE FREM
TIL EN STOR, GROM GAARD

før krøblingen gav sig til at dænge ham med krykkerne, og hver gang kapteinen vilde til at reise paa sig og ta igjen, fik han et drag saa det gnistred for øinene. Da de andre kom hjem om kvelden, laa han endda paa samme flekken og kunde hverken glo eller gabe.

Den tredje dagen skulde soldaten bli hjemme, mens de andre to gik paa skytteri. Kapteinen sa at han fik agte sig vel, „for dig slaar vel gamlingen kvik ihjel, min gut,“ sa han. „Aa, livet maatte sidde løst, naar en skulde la slik en gammel krok ta det,“ mente soldaten.

De var ikke mer end vel ude af porten, før kallen var der og bad om en skilling igjen.

„Penger har jeg aldrig eid,“ sa soldaten, „men mad skal du faa, først den blir færdig,“ sa han; „men skal vi faa kocht den, saa maa du hugge ved.“

„Det kan jeg ikke,“ sa kallen.

„Kan du ikke, saa kan du vel lære,“ sa soldaten; „det skal snart være gjort, følg bare med ned i skaalen.“

Der drog han frem en svær stok, hugg en sprunge i den og drev ind en blei, saa der blev en stor dyb spræk.

„Nu maa du lægge dig ned og sigte vel langs efter sprækken, saa skal du snart lære hvorledes det er at hugge ved,“ sa soldaten; „imens skal jeg hugge og slaa.“

Ja, gamlingen var ikke fulere end at han gjorde som han bad ham, han la sig ned og sigted og sigted bortefer stokken. Da soldaten saa at skjæget var kommet vel ned i sprækken, slog han bleien ud og mørbanked kallen med øksehammeren; saa svingte han øksen over hodet og lovte at han skulde kløve hodeskallen paa ham, om han ikke straks paa timen sa hvor kongsdøtrene var henne.

„Spar livet, spar livet, skal jeg si dig det!“ sa han. „Østenfor gaarden er der en stor haug,“ sa kallen; „øverst paa haugen skal du grave løs en firkantet torve, saa ser du en svær stenhelle, og under den er der et dybt hul. I det hullet maa du vinde dig ned, saa kommer du til en anden ver-

den, og der er prinsesserne hos bergtrollene. Men det er langt og det er mørkt nedefer, og det bærer gjennom baade vand og varme."

Da soldaten hadde faat vite dette og det han vilde, slog han gamlingen løs af stokkeklemmen, og han var ikke sen med at byde velleve.

Da nu kapteinen og løytnanten kom hjem, undred de sig over at de fandt soldaten i live. Ja, han sa hvorledes det var gaat til, fra først og til sidst, og fortalte hvor kongsdøtrene var henne, og hvordan de skulde finde dem.

GIK DET IKKE VÆRRE MED KAPTEINEN,
SAA GIK DET DA IKKE BEDRE

De blev saa glad som de alt hadde faat dem, og da de hadde madstelt sig, tog de med sig en kurv og alle de reb og tauget de kunde finde, og gik til haugen alle tre. Der skar de først løs torven, saa som kallen hadde sagt; nedenunder fandt de en stor svær stenhelle, og den var det ikke mer end saa de var karer til at bænde af. Saa skulde de til at maale hvor dybt der var ned. De skjøtte baade to og tre ganger, men de fandt ikke mere bund den sidste gangen end den første. Til slut maatte de skjøte ihop alt de hadde, baade det grove og det granne; da kjendte de at det rak ned.

Kapteinen vilde først i veien maavide; „men naar jeg rykker i tauget, maa De svinte Dere og dra mig op igjen," sa han. Det var baade mørkt og stygt nedigjennem; men han tænkte han fik hærde paa, om det bare ikke blev værre. Men ret som det var, stod kalde vassspruten om ørene paa ham; dermed blev han livræd, og gav sig til at rykke i rebet.

Ja, saa vilde løytnanten friste; men det gik ikke stort likere med ham. Vel han var kommet igjennem vasflommen, fik han se lyse luen i gabet under sig, og saa blev han fælen og maatte gjøre vendereise, han med.

Saa satte soldaten sig oppi; han lod det gaa han, gjennom baade vand og varme, like til han kom til bunds. Der nede var det stummende mørkt, saa han saa ikke næven for næsen. Ikke torde han slippe kurven heller, men

STUDIE

gik i ring og trevled og famled rundt omkring sig. Jo, saa fik han øie paa en liden glime langt, langt borte, just som en dagning; den gik han efter. Da han var kommet et stykke frem, tog det til at lysne om ham, og nu varte det ikke længe, saa saa han at der randt en guldsol paa himlen der, og saa blev det baade lyst og vakkert, likesom i den rette verden. Først kom han til en svær buskap, med kjær saa fede at det glinsed af dem, og da han var forbi den, kom han til et stort gildt slot.

Der gik han gjennom mange rum før han traf nogen. Tilsidst hørte han en rok som surred, og da han kom ind, sad den ældste kongsdatteren der og spandt kobbergarn; og baade stuen og alt som i den var, var af bare blankskuret kobber.

„Aa nei, kommer det kristent folk hit!“ sa prinsessen. „Bære mig for dig, hvad vil du her?“

„Jeg vil fri dig ud af berget,“ svarte soldaten.

„Kjære vene, gaa! Kommer troldet hjem, gjør han ende paa dig med det samme. Han har tre hoder,“ sa hun.

„Jeg er like glad om han saa havde fire, jeg,“ sa soldaten; „er jeg kommet, saa vil jeg bli.“

„Ja, naar du er saa strid, saa faar jeg vel se om jeg kan hjelpe dig,“ sa kongsdatteren. Saa sa hun at han skulde krybe bagom det store bryggekaret som stod i forstuen; imens skulde hun ta imod troldet og lyske ham til han sovnet; „men naar jeg gaar ud og lokker paa hønerne, at de skal komme ind og plukke op det som falder af hodet hans, saa faar du skynde dig at komme,“ sa hun. „Men gaa nu først ud og prøv om du kan svinge sverdet som ligger paa bordet.“

Nei, det var for tungt, han kunde ikke saa meget som rugge det. Saa maatte han ta en styrkedrik af hornet som hang bag gangdøren; da var det saa vidt han kunde lette det; ja saa tog han én til, og dermed kunde han løfte det; men saa tog han en rigtig stor en, da svingte han sverdet saa let skulde være. Ret som det var, kom troldet susende, saa det risted i slottet.

„Tvi, tvi! Her lugter kristenmands blod og ben i mit hus,“ sa han.

„Ja, her fløi en ravn ista,“ sa kongsdatteren, „og havde et mandeben i nebbet, som han slap ned i piben; jeg kasted det nok ud, og sopte længe og vel efter ogsaa, men det lugter vel endnu.“

„Jeg kjender vel det,“ sa troldet.

„Men kom nu, skal jeg lyske dig,“ sa prinsessen, „saa tør her være bedre, naar du vaagner.“

Det var troldet straks villig til, og det varte ikke lange stunden før han sov saa han snorked. Da hun merked at han var faldt vel i søvn, satte hun stoler og dyner under hoderne paa ham, og gav sig til at lokke paa hønsene. Saa listed soldaten sig ind med sverdet og slog af troldet alle tre hoderne med ett hugg.

Prinsessen var saa glad som en fele, og fulgte med ham til søstre sine, for at han kunde fri dem ud af berget ogsaa. Først gik de over et tun og siden ind igjennem mange lange rum, til de kom til en svær dør. „Ja, her faar du gaa ind,“ sa kongsdatteren, „her er det.“

Da han aabned døren, var der en stor sal indenfor, hvor alting var af pure sølv; der sad den mellemste og spandt paa en sølvrok.

„Aa, trøste dig!“ sa hun, „hvad vil du her?“

„Fri dig fra troldet,“ sa soldaten.

„Aa kjære vene, bare gaa!“ sa prinsessen; „finder han dig her, tar han livet dit paa flekken!“

„Det er von det, — tar jeg ikke hans først,“ sa soldaten.

STUDIE

„Ja, vil du endelig,“ sa hun, „saa faar du krybe bag det større karret ude i forstuen. Men du maa skynde dig at komme, straks du hører jeg lokker paa hønene.“

Men først maatte han prøve, om han var kar til at svinge troldsverdet som laa paa bordet; det var meget større og tyngre end det første, det var knapt,

nok han kunde rugge det. Saa tog han tre drag af hornet; da var han god til at løfte det; og da han havde tat tre til, kunde han fegte med det, som det var en bakstefløi.

Om lidt tog det til at dure og brake saa det var fælt, og like efter kom der et trold med seks hoder.

„Tvi, tvi!“ sa han, straks han fik næserne indom døren, „her lugter kristenmands blod og ben i mit hus.“

„Ja tænk, for lidt siden kom her en ravn flyvende med et laarben og slap ned igjennem piben,“ sa kongsdatteren; „jeg kasted det ud, og han kasted det ind. Tilsidst fik jeg det nu væk og skyndte mig at røge efter; men lugten gik vel ikke bort saa snart likevel den,“ sa hun.

„Nei, jeg kjender vel det,“ sa troldet.

Men saa var han træt og la hoderne sine i fanget til prinsessen, og hun lysked dem, til de snorksov allesammen; da lokked hun paa hønsene, og saa kom soldaten og hugg af alle seks hoderne, som det var kaalstikker de sad paa.

Hun var ikke mindre glad hun end den første, kan en nok vide; men bedst de dansed og sang, husked de paa den yngste søsteren sin, og saa viste de soldaten over et stort tun til, og gjennem mange, mange rum, til han kom ind i guldsalen til den tredje kongsdatteren.

Hun sad og spandt guldgarn paa en guldrok, og fra gulv til loft glinsed det, saa en kunde faa vondt i øinene.

„Trøste og hjelpe baade dig og mig! Hvad vil du her?“ sa hun som sad der. „Gaa, gaa, ellers dræber han os begge to!“

„Like saa godt to som én,“ svarte soldaten.

Prinsessen graat og bad; men det hjalp ikke, han vilde bli og han skulde bli. Ja, da der ikke var andet for, saa skulde han prøve om han kunde bruge troldsverdet ude paa forstubordet. Men det var ikke mer end saa han rugged det — det var endda meget større og sværere, det sverdet, end de andre to. Saa maatte han ha hornet ned af væggen og ta tre drag af det; men endda orked han ikke mer end at lette sverdet; da han havde tat tre styrkedrikker til, kunde han løfte det, og da han havde drukket endnu tre ganger, svingte han det saa let som en fjær. Saa gjorde hun den samme aftalen med soldaten hun, som begge de andre: naar troldet vel var sovnet, skulde hun lokke paa hønsene, og da fik han være rap og komme og gjøre det af med ham.

Bedst det var, kom der en dur og en dirring, som om vægger og tag vilde ramle sammen.

„Tvi, tvi! Her lugter kristenmands blod og ben i mit hus,“ sa troldet og veired med alle ni næserne sine.

„Ja, du skulde aldrig set slikt: retnu fløi her en ravn og slap et mandeben ned igjennem piben; jeg kasted det ud, og han ind, og det varte og det rak,“ sa prinsessen. Hun fik da gravet det ned til slut, sa hun, og havde nok baade sopt og røget efter; men der sad vel igjen lidt af lugten likevel.

„Jeg kjender vel det,“ sa trolDET.

STUDIE

„Kom her og læg dig i fanget mit, skal jeg lyske dig,“ sa prinsessen; „saa blir her vel bra til du har sovet.“

Ja, han gjorde saa; og da han snorked som bedst, stødde hun under hoderne med bænker og dyner, saa hun kom sig unda, og tog til at lokke paa hønerne. Saa kom soldaten paa hoselæsten, og hugg til trolDET, saa at otte hoder røg af med én gang — sverdet var for kort og rak ikke længer.

Det niende hode vaagned og gav sig til at brøle: „Tvi, tvi, her lugter kristent!“

„Ja her er den som er kristnet,“ svarte soldaten; og før troldet fik reist paa sig og kunde faa tag i nogen, gav soldaten ham et hugg til, saa det sidste hoded trilled bortefter.

Det kan vel hælde der blev glæde paa kongsdøtrene, nu de slap at sidde og lyske troldhoderne længer; de vidste ikke alt det gode de vilde gjøre ham som havde frelst dem, og den yngste prinsessen strøg af sig guldringen sin og knytted i haaret paa ham. Saa sanked de med sig saa meget guld og sølv som de trodde sig til at bære, og gav sig paa hjemveien.

Straks de rykked i tauget, drog kapteinen og løjtnanten prinsesserne op, den ene efter den anden. Men da de vel var kommet op, tænkte soldaten, at det var dumt af ham at han ikke satte sig paa og fór op før kongsdøtrene, for han trodde ikke kammeraterne sine mer end som saa. Nu vilde han prøve dem, og la en svær guldklump i kurven og smatt sig vel til side. Da den var kommet vel halvveis, hugget de af rebet, saa kurven dunked i berget og stykkerne sprat om ørene paa ham. „Nu er vi kvit ham,“ sa de. Saa trued de prinsesserne paa livet, om de ikke sa at det var de som havde frelst dem fra troldene. De var nødige til det og aller mest den yngste; men livet er dyrt at miste, saa de fik nu raa, de to som havde magten, likevel.

Da nu kapteinen og løjtnanten kom hjem med prinsesserne, blev der vel høitid i kongsgaarden. Kongen var saa glad, at han vidste ikke hvad fod han skulde staa paa; han tog frem den bedste vinflasken sin af skabet og skjænked dem til velkomst begge to, og var der ikke gjort ære paa dem før, saa blev der da nu, skal jeg tro. Og de gik og kjeiked og krodde sig som herremænd hele dagen, nu de skulde faa selve kongen til værfar; for det var greit at de skulde ha hver sin af prinsesserne, hvem de vilde, og halve riget til deling. Begge to vilde de ha den yngste kongsdatteren; men alt de bad og trued hende, hjalp det like meget; hun vilde ikke paa noget sæt eller vis. Saa talte de til kongen, om de kunde faa tolv mands vagt og sætte om hende; hun var saa tunglynt av sig, siden hun havde været i berget, sa de, saa de var ræd for at hun skulde gjøre en ulykke. Jo, det var vel de fik; og kongen sa selv til vagten, at de maatte agte godt paa hende og følge hende hvor hun gik og stod.

Saa var det at lage til gjestebud for de to ældste, med bryg og med bagst; det skulde bli bryllup som hverken var hørt eller spurgt før, og de melted og de bagte og de slagted, saa det ikke vilde ta nogen ende.

Imens gik soldaten der nede og drev i en anden verden. Han syntes det

var tungt at han hverken skulde faa se folk eller dagens lys mer; men noget fik han ta sig til, tænkte han, og saa gik han fra rum til rum, baade én dag og to dager og flere til, og lukket op skab og skuffer, og grov oppe paa hylderne, og saa paa alle de gilde ting som var der. Langt om længe kom han til en bordskuffe; den drog han ud, og der laa det en guldnøkkel. Saa prøved han sig frem med denne nøkkelen paa alle de laaser som var; men der var ingen som den passet til, før han kom til et lidet væggeskab over sengen, og inde i det fandt han en gammel rusten pibe.

„Det kunde være rart at prøve om der er nogen laa i den,“ tænkte han og stak den i munden. Saa vidste han ikke ordet af, før det tog til at suse og bruse fra alle kanter, og med det samme slog der ned en fugleflok saa svær at hele marken var sort.

„Hvad vil vor herre idag?“ spurte de.

Var han deres herre, sa soldaten, saa vilde han nok vide om de kunde si ham nogen raad til at slippe op paa jorden igjen.

Nei, det var der ingen som kunde; „men hun er ikke kommet mor vor endnu,“ sa de; „kan ikke hun hjelpe dig, er der ingen raad.“

Saa peb han én gang til, og om lidt hørte han noget som slog med vingerne langt borte; i det samme begyndte det at blaase saa hardt at han fór husimellem som en høiddott paa tunet, og havde han ikke faat tag i skigaren, saa havde han vel blaast bort med én gang. Dermed dusket der ned en ørn fremfor ham, saa diger at der ikke var maade paa det.

„Du kommer hvast du,“ sa soldaten.

„Jeg kommer som du piber til,“ svarte ørnen.

Saa spurte han, om hun vidste raad for ham til at komme op igjen fra den verden de var i.

„Der slipper ikke uflyvende herfra,“ sa ørnen. „Men vil du slagte tolv okser til mig, saa jeg faar æde mig vel mæt, saa skal jeg friste at hjelpe dig jeg. Har du kniv?“ „Nei, men jeg har sverd,“ sa han.

Da ørnen havde sat til livs de tolv okserne, bad hun ham slagte én til og ha med til niste. „Hver gang jeg gaber, maa du være kjapp og slænge i mig et stykke,“ sa hun, „for ellers orker jeg ikke op med dig.“

Ja, han gjorde som hun bad om, og hængte to store kjødsækker om halsen paa hende, og selv smatt han ind imellem fjæren. Saa skaked ørnen vingerne, og dermed bar det afsted med dem som en vind, saa det tød i Luften. Han som sad paa, havde nok at gjøre med at holde sig fast; det var med nød og neppe han kunde passe at kaste kjødstykkerne i gabet paa ørnen, hver gang hun slog det op. Tilsidst tog det til at blaane af dagen over dem; da var ørnen ved at skulle sakke, og flaksed med vingerne; men soldaten var færdig

og greb den sidste bagfjerdings og slængte til hende. Saa fik hun magt, og kom op med ham. Og da hun havde siddet en stund og hvilt sig i en stor grantop, satte hun afsted med ham igjen, saa det lynte baade til lands og til vands der de fór. Tæt ved kongsgaarden steg han af, og ørnen fløi hjem igjen; men først sa hun, at var der noget han vilde, skulde han bare blaase i piben, saa kom hun straks.

Imens havde de rustet sig i kongsgaarden, og det led til den tid kapteinen og løytnanten skulde ha bryllup med begge de ældste prinsesserne. Men de var ikke stort gladere de end den yngste søsteren; der gik aldrig nogen dag uden at de sørged og graat, og til nærmere det led mod bryllupsdagen, til sorgfuldere blev de. Sidstpaa spurte kongen hvad der var paa færde med dem; han syntes det var altfor rart at de ikke var lystige og glade, nu de var frie og frelst og skulde bli saa vel gift. Noget maatte de si, og saa sa den ældste, at de aldrig blev glad mere, uden de kunde faa et slikt brikkespil som de havde i berget det blaa.

Det mente kongen at han nok skulde skaffe dem, og saa sendte han bud ud til alle de bedste og gjæveste guldsmeder i landet, at de skulde gjøre et slikt guldbrikkespil til prinsesserne. Men alt de prøvde, var der ingen som var god til at gjøre et saadant spil.

Tilslidst var der ikke flere guldsmeder igjen end én, og det var en gammel skrøbelig en, som ikke havde gjort noget paa mange aar, men bare kløtret med lidt sølvarbeide, saa vidt han kunde livnære sig. Ham gik soldaten til og gav sig i lære hos; og han blev saa glad ved at faa en læredreng — for det havde han ikke havt paa aar og dag — at han grov frem en lerke af kisten sin og satte sig til at drikke med soldaten. Det varte ikke længe før brændevinet gik til hodet paa ham, og da den andre merked det, talte han ham til at gaa op til kongen og si sig god for at gjøre spillet til kongsdøtrene. Det var han færdig til paa flekken; han havde arbeidet det som var vel saa gromt og grant, i sine dager han.

Da kongen hørte at der var en ude som kunde gjøre maken til brikkespillet, var han ikke længe om at komme ud.

„Er det sandt, det de sier, at du kan arbeide et slikt spil som døtrene mine vil ha?“ spurte han.

Ja, det var ingen løgn, svarte smeden; det stod han ved.

„Det er godt,“ sa kongen; „her har du guld til at arbeide den af; men kan du ikke, saa skal du miste livet, siden du selv byr dig til,“ og om tre dager skulde det være færdigt.

Den næste morgen, da guldsmeden havde sovet rusen af sig, var han ikke fuldt saa kaut. Han baade graat og bar sig, og skjeldte paa læredrengen

sin, som havde faat ham til at gjøre ulykker i fylla. Nu var det likest at han korted sig med det samme, sa han, for livet det var det ikke at spørge om; naar ikke de bedste og fornemste guldsmeder kunde gjøre et saadant spil, var det ikke likt sig at han skulde faa det til.

„DET ER INGEN LØGN DET“, SVARTE SMEDEN

„Syt ikke for det, men kom med guldet,“ sa soldaten; „jeg skal nok skaffe spillet jeg. Men jeg vil ha et rum for mig selv at arbeide i,“ sa han.

Det fik han med det samme, og tak attpaa.

Men det rak og det varte; ingenting tog han sig til, andet end at drive, og guldsmeden gik og gav sig, fordi han aldrig vilde ta paa med arbeidet.

„Bry dig om ingenting du,“ sa soldaten, „det er langt til klokkeslettet. Er du ikke nøid med det jeg har lovt, saa kan du gjøre spillet selv.“

Det blev det samme det, baade den dagen og den næste; og da smeden hverken hørte hammer eller fil fra rummet hans hele den sidste dagen heller, gav han sig rent over, for nu var det ikke at tænke paa at berge livet længer, mente han.

Men da det led udpaa natten, lukked soldaten op glasset og blaaste i

STUDIE TIL LAAVEBROEN

piben sin. Saa kom ørnen, og spurte hvad det var han vilde. „Det guld-brikkespillet som kongsdøtrene havde i berget det blaa,“ sa soldaten. „Men du vil vel ha noget at leve af først? Borte paa laaven har jeg liggende to okseskrotter til dig, dem faar du ta,“ sa han. Da ørnen havde faat dem i sig, gjorde hun ikke veien lang, og længe før solen randt, var hun tilbage igjen med spillet; saa satte soldaten det indunder sengen og la sig til at sove.

I otten den næste morgen kom guldsmeden og bulted paa døren til ham. „Det var farligt til rend paa dig,“ sa soldaten; „dagen lang flyer du sommersgalen; skal en nu ikke faa sengefred heller, saa skulde da nogen være læredreng her!“ sa han.

Men der hjalp hverken bud eller bøn den gangen, guldsmeden maatte ind og skulde ind, og tilsidst fik han lettet kroken af.

Aa jo, det kan vel være der blev ende paa suten!

Men endda gladere end guldsmeden blev prinsesserne, da han kom op paa kongsgaarden med spillet, og gladest af dem alle var den yngste.

„Har du arbeidet det spillet selv du?“ spurte hun.

„Nei, sandt at si, saa har jeg nok ikke det,“ sa han, „det er en læredreng jeg har.“

„Den læredrengen havde jeg lyst til at se,“ sa kongsdatteren.

„BORTE PAA LAAVEN“

Ja, ham vilde de ha fat i alle tre, og hvis han vilde nyde livet, saa skulde han komme.

Han var ikke ræd hverken kvindfolk eller storfolk, mente soldaten; og havde de moro af at se paa fillerne hans, saa kunde de gjerne faa den lysten styret.

Den yngste kongsdatteren drog kjendsel paa ham med det samme; hun skubbed vagten til side, løb hen og bød ham haanden og sa: „Goddag og tak for sidst!“

„Her er den som frelste os fra troldene i berget,“ sa hun til kongen; „ham vil jeg ha!“ Og saa strøg hun af ham luen og viste dem ringen hun havde bundet i haaret hans.

Ja, saa kom der ord og skor i hvorledes kapteinen og løytnanten havde baaret sig ad, og saa fik de undgjælde for det med livet; det var enden

paa herredommen deres. Men soldaten fik guldkronen og halve riget og holdt bryllup med den yngste kongsdatteren. Og der drak de og turte baade stivt og sterkt, for ture kunde de alle, om de ikke kunde frelse prinsesserne; og har de ikke aftrykket, saa sidder de vel og drikker og turer endnu.

ALT STOD SAA GRØNT OG VAKKERT
OG DE SYNTES DE MAATTE UD